

Wychodzi dwa razy dziennie, o godz. 12-tej w południe i o godzinie 6-tej wieczorem.

PRENUMERATA wynosi w Krakowie: miesięcznie 2 kor., kwartalnie kor. 6, za jednorazowe zanoszenie do domu dopłaca się 40 hal., za dwukrotnie 60 hal.

Na prowincji: miesięcznie kor. 2 hal. 70, kwartalnie kor. 8. W państwie Niemieckim kwartalnie kor. 10; w innych państwach kwartalnie kor. 12. Za wiarogawę wysyłkę dziennie dopłaca się 60 hal. miesięcznie Zmiana adresu: 40 hal.

GŁOS NARODU

Dziennik polityczny założony w r. 1892 przez JOZEFA ROGOSZA

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupre.

Osobna prenumerata na wydanie wiecz. wynosi miesięcznie w miejscu z oświeceniem do domu 60 hal.

Numer połudn. 10 hal. wieczorny 4 hal. Listy pieniężne przekazywać należy do Administracji „Głosu Narodu”. — Prenumeratę oprócz upoważnionych agencji przyjmuje każdy urząd pocztowy w obrębie monarchii w państwie niemieckiem. Reklamacje

nieopieczętowane nie podlegają opłacie pocztowej. — Rękopisów redakcja nie zwraca. Adres Red.: Ul. św. Krzyża 1. 7. Adres tel. „Głos Narodu” Kraków. Tel. Nr. 19

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje kierownik tego działu p. WŁODZIMIERZ STRYCHARSKI w biurze inseratowym „Głosu Narodu”, ród ul. św. Krzyża i Mikołajskiej 1. 0. Od miejsca wiersza drobnym pismem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy, za każdy następny raz 12 hal. skład tabelaryczny, liczbowy, od wiersza 30 hal. za pierwszy raz każdy następny 12 hal. — Nadesłane po 60 hal. od wiersza za każdy raz. — Nekrologi itd. 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje we Lwowie S. Sokolowski, Pasaż Hausmanna w Wiedniu Haasenstein & Vogler M. Opelik, M. Dukes, M. Schalek, E. Braun, Kutschera & Schleri, R. Moses, Friedl, w Berlinie F. E. Cos, w Budapeszcie J. Leopold, w Paryżu de Raczkowski 14 Cite de Treviso, F. Jones & Cie.

Nr. 350

Kraków, poniedziałek 3 sierpnia 1908 r.

Rok XVI.

Urzędowa i nacjonalistyczna Rosja o zjeździe praskim.

W sprawie zjazdu słowiańskiego zabrała wreszcie głos i półurzędowa „Rossija” — organ prezesa rosyjskiego gabinetu ministrów, Stołypina. Ponieważ „Rossija” dotychczas zjazd słowiański pomijała zupełnie milczeniem, nie zamieszczając nawet żadnych sprawozdań z przebiegu konferencji w Pradze, więc artykuł ten świadczy o pewnym zwrocie rosyjskich kół urzędowych przy ocenie minionego zjazdu i dlatego zasługuje na uwagę.

Przedewszystkiem „Rossija” nazywa zjazd „pamiętnym wydarzeniem”, które „na zawsze” zapisze się w dziejach kulturalnego rozwoju narodów słowiańskich. Idea, poruszona na tym zjeździe, tkwiła stale w umysłach „najlepszych przedstawicieli rasy” i „wcześniej czy później” znajdzie praktyczne urzeczywistnienie.

Obecnie jesteśmy świadkami odrodzenia tej idei.

„Oczywiście — zastrzega się gazeta — jesteśmy jeno świadkami samego zapoczątkowania tej ogromnej pracy twórczej, jaka trzeba będzie wykonać, aby przejść od pragnień platonicznych do praktycznego wprowadzenia w życie tych wielkich zasad powszechnej łączności i braterstwa, o jakich tak wiele mówiono podczas uroczystości praskich.

„Przeciwnicy Słowiańszczyzny wogóle, a idei jej łączenia się w szczególności, zdążyli już to podkreślić, że nie po raz pierwszy w dziejach narodów słowiańskich odbywają się uroczyste bratania, kończące się zazwyczaj całym szeregiem smutnych nieporozumień, a niekiedy i jawnym zerwaniem stosunków między poszczególnymi narodowościami. Przypomnienie to, niestety, zgodne jest z prawdą i nie będziemy chyba zaprzeczali temu, co zapisane zostało na kartach historii. Mówią jednak w ten sposób, przeciwnicy słowiańscy, jakby świadomie, ignorując tę nadzwyczaj ważną ewolucję, jaka zaszła w narodowym poglądzie na świat narodów słowiańskich, i która co raz bardziej utrwala je w tej myśli, że tylko na drodze ścisłej łączności kulturalnej, na gruncie zapomnienia starych kłótni, słabsi członkowie rodziny słowiańskiej będą mogli zachować swą samodzielną narodową wobec naporu wrogich Słowiańszczyźnie żywiołów. Jeśli dzieje zapisane na swych kartach cały szereg walk między sobą narodów słowiańskich, to ta sama historia wskazuje narodom słowiańskim popelnione przez nie błędy, oraz te drogi, które idąc mogą w przyszłości uniknąć powtórzenia dawnych wielkich nieszczęść.”

W dalszym ciągu „Rossija” omawia lekceważące lub wrogie stanowisko prasy niemieckiej wobec zjazdu słowiańskiego i określa współczesne dążenia Słowiańszczyzny. „Przedewszystkiem — pisze organ Stołypina — jest to dążenie na wskroś pokojowe, chociaż zarazem głęboko narodowe i historyczne, a buduje ono swe plany lepszej przyszłości na nauce, jaką daje przeszłość i stara się godzić ideały narodowe poszczególnych narodów z ogólnymi potrzebami całej rodziny słowiańskiej.

„Zanim jednak przystąpią do urzeczywistnienia w życiu tych ideałów, inicjatorowie ruchu słowiańskiego będą musieli, stracić wiele czasu i wysiłków na pracę przygotowawczą, na rozstrzygnięcie spraw spornych, istniejących między poszczególnymi narodami słowiańskimi i stanowiących przeszkodę dla ich łączności kulturalnej.

„Ale już ten fakt, że przedstawiciele poszczególnych narodów słowiańskich, pomiędzy którymi istnieją jeszcze starodawne, historyczne nieporozumienia, pomimo to wyciągnęli do siebie po przyjacielsku ręce, obiecując, zgodnie i całkiem dobrowolnie, przystąpić do skomplikowanej i ciężkiej pracy dla dobra świata słowiańskiego — jest już poważnym krokiem naprzód, któremu zaprzeczyc nie będą w możliwości wrogowie Słowiańszczyzny. Ale oni też to rozumieją, a dowodem tego jest nadzwyczaj ostry i nieżyczliwy ton większej części prasy niemieckiej, która niemal gadać już zaczęła o możliwości najazdu słowiańskiego na cywilizację niemiecką.”

Powyższy głos „Rossiji” o konferencji praskiej jest bądź co bądź charakterystyczny, i zasługuje zwłaszcza na uwagę w zestawieniu ze znanym już czytelnikom artykułem organu państwennikowców „Gołosa Moskwy”, który uważał za stosowne z okazji zjazdu nie tylko napisać na Polaków, ale wydrwić sam zjazd, a zwłaszcza jego organizatorów — Czechów.

Zasługuje również na uwagę stanowisko, jakie zajął wobec zjazdu i od chwili zjazdu wobec Polaków główny organ nacjonalizmu rosyjskiego — polakożereze „Now. Wremia”. Dziennik ten jakoś zaniechał na razie swych zwykłych wycieczek antypolskich, a o samym zjeździe pisze bardzo wstrzymiźliwie, przemilczając „drażliwsze” jego momenty. Uczestnik zjazdu i współp. „Now. Wrem”. Filewicz zamieścił dotychczas w tem piśmie dwa blade „Listy z Pragi”, w których wprowadził sprawę polsko-rosyjskich stosunków zupełnie ignorując, ale przynajmniej nie wymyśla Polakom, a nawet chwalił p. Dmowskiego. Jak na p. Filewicza to już wielka wstrzymiźliwość. Tak samo znany publicysta rosyjski Stołypin (brat prezesa gabinetu rosyjskich ministrów) zamieścił w „Now. Wrem.” kilka „Listów słowiańskich” z Pragi, pomijając staranie sprawę polsko-rosyjskich stosunków. Ostatni tylko swój „List” poświęcił „dwóm Polskom”: nieprzejednanej i ugodowej, z przedstawicielami których zetknął się na zjeździe. P. Stołypin zajął tu jednakże stanowisko dość obiektywne i przychylne. Wyraził nawet pewne zadowolenie z przedstawicieli „nieprzejednanej Polski”, który mówił bardzo dobrze po rosyjsku.

Ciekawszymi niewątpliwie jest w ostatnim numerze „Now. Wrem.” artykuł uczestnika zjazdu p. Werguna — galicyjskiego „Rosjanina”. P. Wergun przytacza poglądy dwóch rosyjskich uczestników zjazdu: staropanslawisty i neopanslawisty. Z artykułu tego dowiadujemy się, że w delegacji rosyjskiej znajdował się słowianofil starej daty, którego zjazd do głębi... oburzył nadskakiwaniem wobec Polaków i brakiem szacunku dla Rosjan. „Pomyśl pan — skarżył się staropanslawista do p. Werguna — jak przyjęło nas, a jak Polaków. Skąd się wzięło to

nadskakiwanie im? Polaków umieszczono w pierwszorzędnym hotelu, a Rosjan w drugorzędnym. Polacy mieli marmur, złoto, — Rosjanie musieli wdrapywać się po ciasnych niewygodnych schodach, walając się o świeżo wymalowane schody. Polakom dano usługę mówiącą po polsku, Rosjanie musieli używać słowiańskiego „wolałiku”. Polakom dano prawdziwe landa w więcej niż dostatecznej ilości, Rosjanie musieli zadowalać się zwykłymi fiakrami. Do posiedzeń delegacji polskiej wyznaczono w Radzie miejskiej najlepszą salę, Rosjan zaś pomieszczono niżej (!)”. —

Na tak okropne pokrzywdzenie Rosjan uskarżał się do p. Werguna „staropanslawista”, dla którego zjazd słowiański w Pradze był tylko „gremjalnem „padam do nóg” Słowian przed Polakami”. I jak tu wobec tych „krzywd” rosyjskich można mówić o równouprawnieniu wszystkich ludów słowiańskich?!

P. Wergun jednakże starał się tę niesprawiedliwość zjazdu wytłómaczyć. „Przypomnij pan sobie — oświadczył do staropanslawisty — przypowieść biblijną o synu marmotrawnym. Tak samo i z Polską, która w świecie słowiańskim odegrała rolę zablakanej owcy (!)”. —

Wytłómaczając w ten sposób przyczynę, dlaczego na zjeździe praskim przyjmowano Polaków tak entuzjastycznie, p. Wergun przytacza dalej poglądy neopanslawisty, który nie spostrzegł tych „krzywd” rosyjskich na zjeździe praskim, lecz natomiast uznał, iż Rosjanie powinni wynagrodzić Polakom ich krzywdy i ucisk, jaki znoszą w Rosji.

Swój artykuł streszczający dwa tak sprzeczne poglądy, zakończył p. Wergun uznaniem dla uchwalonych deklaracji (polskiej i rosyjskiej) i wyrażeniem nadziei, że powstały na zjeździe praskim „nastrój wzajemnego szacunku, braterstwa i miłości nie będzie słomianym ogniem”.

W każdym bądź razie streszczone powyżej wywody „Now. Wremienia”, jak i urzędowej „Rossiji” są bardzo znamienne dla charakterystyki rosyjskiej opinii o zjeździe, a w zestawieniu ze znanym artykułem „Gołosa Moskwy” stanowią dla nas istotną niespodziankę. Gdy konferencja praska zmusiła do liczenia się przynajmniej w pewnym stopniu z opinią świata słowiańskiego zarówno rosyjskie koła urzędowe, jak i najbardziej szowinistyczny i polakożerezy odłam społeczeństwa rosyjskiego, — „konstytucyjne” i umiarkowane stronnictwo Państwennikowców, z łona którego wyszła większość delegatów rosyjskich, zajęło wobec akcji słowiańskiej, o ile dotychczas można wnosić z enuncjacji „Gołosa Moskwy”, stanowisko nie tylko wrogie, ale wręcz prusofilskie!

Na dworze padyszacha.

Najgroźniejszym przeciwnikiem obecnego ruchu konstytucyjnego w Turcji jest niewątpliwie biurokratyczna kamarylla Ildiz-Kioska, której opór młodoturcy będą musieli przełamać, jeśli państwo ottomańskie ma rzeczywiście wejść na drogę konstytucyjnych rządów.

Dotychczasowa wszechwładza w tej kamaryli pałacowej miała swe źródło we wzrastającej apatii sułtana w stosunku do najważniejszych spraw państwa. W początkach swego panowania Abdul-Hamid osobiście i energicznie kierował polityką rządu. W czasach ostatnich jednak poprzestawał na podpisywanie podawanych mu aktów przez pierwszego sekretarza, który codziennie o oznaczonej godzinie zjawiał się w gabinecie sułtana.

Urząd pierwszego sekretarza pozostaje od lat kilku w ręku Taszina baszy. Skoro najbliższy osoby Abdul-Hamida powiernik spotrzebie, że sułtan obojętnie i z pewną nawet niechęcią sprawozdań jego słucha—ograniczył je tylko do najważniejszych i najniezbędniejszych. Resztę załatwiał na własną rękę, podług swego uznania i... interesu. Znakiem zatwierdzenia aktu ze strony sułtana była formuła „pek-eyi“ (bardzo dobrze), albo tylko okienienie głową. Jeśli sułtan po przeczytaniu aktu milczał, znaczyło, że albo go odrzuca, albo przynajmniej na czas dłuższy odrzuca.

Rozporządzenia cesarskie noszą w Turcji—jak wiadomo—nazwę „irade“. Z biegiem czasu wytworzyły się znacznie różnice pomiędzy znaczeniem poszczególnych rodzajów tych „irade“. Bywały więc „irade katia“, rozporządzenia stanowcze i nieodwołalne, oraz „irade“ zwykłe, które nie zawierały decydujących postanowień i po większej części wydawane były wtedy, gdy sułtan chciał się pozbyć jakiejś sprawy z porządku dziennego. Te właśnie „irade“ dawały pole do niesłychanych nadużyć urzędników pałacowych. Redagowano je w kancelariach sekretarskich, najczęściej w tekście dwuznacznym, tak, że urzędnik wobec stron zyskiwał nieraz „plein pouvoir“ w najobszerniejszym tego słowa znaczeniu.

Za pomocą owych „irade“ zapewnił sobie Taszin-basza nieograniczoną, zakulisową, tajemną władzę, jako pośrednik między ministrami a osobą sułtana. W latach ostatnich podzielić ją musiał z Izzetem-baszą, drugim sekretarzem, który przewyższał go przebiegłością i sprytem. Potęgą sekretarza doszła podówczas do szczytu. Pierwotnie podawano sułtanowi sprawozdania kompletne, później ograniczano się do wyciągów kilkunastu, wreszcie poprzestawano tylko na wykazie ogólnym spraw różnorodnych, na które sułtan nigdy prawie nie zwracał uwagi. Wielki wezyr, odpowiedzialny przed sułtanem za całość administracji państwowej, nigdy niemal nie znajdował sposobności osobistego widzenia się z Abdul-Hamidem. Władzę sułtańską zaskwestrowali sekretarze pałacowi.

Pierwszy szambelan Hadszi Ali basza, rangą od szambelana wyższy, utracił w latach ostatnich resztę dawnego wpływu. Dawniej widywał sułtana codziennie i informował go po ufnie o biegu spraw państwowych. Z czasem jednak padyszacha nudzić zaczęły te konferencje i Hadszi Ali basza „poszedł w odstawkę“—urząd jego pozostał tylko formalnym. Los jego podzielił i dwaj inni szambelanowie, rangą niżsi: Nuri basza i Mehmed basza. Również utracił wpływ i Abdul Gani Aga, szef eunuichów, niegdyś bardzo potężna osobistość w kamaryli dworskiej. Władza pozostała wyłącznie w rękach sekretarzy.

Takie to obecnie panują stosunki w Yldiz-Kiosku, a pierwszy parlament turecki będzie zmaszony stoczyć ciężką walkę z tą biurokratyczną kamaryllą, która na razie, z obawy przed rewolucją wojskową, ugięła się i przycichła, ale zdaniem ambasadorów i korespondentów znających dobrze stosunki na dworze padyszacha, czeka tylko na chwilę stosowną, aby zagasić światło konstytucji.

KRONIKA.

PRECZ Z TOWAREM PRUSKIM.
KUPUJCIE TYLKO U CHRZEŚCIJANI!

Kraków dnia 3 sierpnia 1908 r.

— **Kalendarzyk kościelny.** Dziś w poniedziałek Wawrzyńca diakona i Pauli męczenniczki; we wtorek Tyburego, Zuzanny panny męczenników i Filomeny.

— **Kalendarzyk astronomiczny.** Wschód słońca rozpoczął się dziś o godzinie 4 minut 25, zachód przypada o godzinie 7 minut 6, długość dnia godzin 14 minut 41.

— **KTO MA PILNOWAĆ PORZĄDKU?** Na szpaltach naszego pisma kilkakrotnie wskazywaliśmy na niedbałą i niechlujną gospodarkę

na ulicach Krakowa przy prowadzeniu jakichkolwiek robót ziemnych czy budowlanych. Niedawno zwracaliśmy uwagę na leżącą w nieporządku kupę gruzu i różnych materiałów budowlanych na Rynku głównym; teraz donosi nam jedna z czytelniczek naszego pisma, że powracając z krewną swoją ciemnym wieczorem z teatru ludowego, na placu dominikańskim potknęła się o jakąś deskę, upadła i o mało nie zwichnęła nogi. Jak się okazało, deska ta należała do materiałów budowlanych używanych przy przebudowie domu p. Suskiego na rogu, rozłożonych we wzorowym... nieporządku i zajmujących sporo przestrzeni, na placu dominikańskim i ul. Grodzkiej, a nie oddzielonych od ulicy nieczem.

Tak samo przy tynkowaniu jednego z domów na ul. Szpitalnej przechodnie są narażeni na pochlapanie wapnem lub uderzenie kawałkiem pacyny, bowiem teren robót nie jest odgródzony.

Przypuszczamy, że istnieją jakieś ustawy i przepisy, zapewniające porządek na ulicy i bezpieczeństwo przechodniów podczas prowadzenia robót budowlanych. Tylko u nas żaden przedsiębiorca ich nie przestrzega. Kto w mieście ma pilnować ich przestrzegania?

— **WYROBY MASARSKIE.** Pod takim tytułem zebrał i opracował p. Andrzej Rożycki zbiór praktycznych przepisów i wskazówek o wyrobie różnego rodzaju wędlin dla masarzy i gospodyń, który może się okazać pożytecznym. Nie mówimy tu o pracowniach i majstrach masarskich—ci raczej będą niezadowoleni z takiego publicznego wypowiedziania „tajemnic“ ich fachu,—zresztą każda fabryka masarska ma prawdopodobnie inne jeszcze, swoje specjalne przepisy i „tajemnice“; ale książka ta może oddać spore usługi czeladnikom, a szczególnie terminatorom masarskim, dla których dotychczas nauka rzemiosła ograniczała się przeważnie do praktyki,—a także gospodyniom naszym na wsi, które mając czas i możność potemu, mogłyby w domu przyrządzić sobie wędliny, a nie mają dobrych i wypróbowanych przepisów.

O celowości tych przepisów orzec może tylko fachowiec po dokładnym wypróbowaniu. To też ukazanie się tej książki nie pozostanie bez wpływu na rozwój naszego masarstwa: pobudzi bowiem do wypróbowania ich, do krytyki, jeśli się okażą niedobre i wyszukiwania jeszcze lepszych dla zdystansowania konkurentów, którzyby te przepisy przyjęli i na nich się ograniczyli. W ten zaś sposób, masarstwo nasze i tak już stojące wysoko, przy wzmnożeniu się wiedzy fachowej, jeszcze się podniesie, i uzyska dla swych wyrobów, nzywających już i tak zasłużonej sławy, szersze rynki zbytu. Książka wydana została nakładem Koła zawodowego masarzy przy polskim Zw. chrześcijańskich robotników w Krakowie.

— **MIASTO I ŻYDZI.** Na podstawie § 19 ust. prasowej uprasza się ośnośnie do zamieszczonej w nr. 343 „Głosu Narodu“ notatki pod napisem „Miasto i żydzi“ o ogłoszenie następującego sprostowania:

1) Nie jest prawdą, jakoby elektrownia miejska pochłaniała wszystkie dochody przez nieustanne przeróbki, dobudówki, instalacje i t.p. Natomiast prawdą jest, że elektrownia daje gminie corocznie prelimitowane w budżecie miejskim dochody, np. w r. 1907 oprócz całkowitego oprocentowania i umorzenia włożonego kapitału otrzymywała gmina z elektrowni 15.000 k. czystego zysku.

2) Nie jest prawdą, jakoby zakupione za przeszło pół mil. kor. generatory gazowo-elektryczne były zupełnie wadliwie zbudowane i nie mogły funkcjonować i jakoby wielkie te maszyny żydowska firma, która je sprzedała gminie przy pomocy dwóch adwokatów, przyjęła napowrót w cenie 50.000 k. Natomiast prawdą jest, że maszyny gazowe nabyła gmina od największej w Austrii fabryki maszyn „Skoda-Werke“ w Pilźnie i to na podstawie ofertowej licytacji, ze cena kupna tych maszyn wynosiła przed 4 laty 152.000 k., wartość zaś ich inwentaryczna, po uwzględnieniu odpisów z powodu zużycia, wynosić będzie z końcem b. r. około 100.000 k., że maszyny te od 4 lat są bez przerwy w ruchu, że wreszcie gmina maszyn powyższych dotychczas nikomu nie odsprzedała, lecz że toczą się obecnie pertraktacje o zamianę tych maszyn na maszyny parowe.

Dyrektor Magistratu
Grodyński.

Do tego sprostowania powrócimy.

— **NAIWNOŚĆ.** Czytamy w „N. Reformie“. „Ponieważ ustawa łowiecka, uchwalona przez Sejm galicyjski, nie uzyska sankcji mo-

narszej, lecz zwróconą zostanie Sejmowi, stanowisko ministra Abrahamowicza uważać można za zachwiane. Wobec odesłania ustawy do Sejmu, spodziewane jest ustąpienie ministra Abrahamowicza“...

Kto zna choć cokolwiek nasze stosunki polityczne, musi wiedzieć, że o ile ustawa łowiecka nie uzyska sankcji cesarskiej,—nastąpi to na wniosek i zyczenie ministra Abrahamowicza. Trzeba więc niemałej... naiwności,—aby z faktu odmowy sankcji wyciągnąć wnioski o ustąpieniu ministra dla Galicji...

— **ZE SCENY LUDOWEJ.** W sobotę i w niedzielę wystawił teatr ludowy przy zapelnionej szczególnie widowni czteroktawą dobrze już znaną krotoczwile pod tyt. „Wesoły rezerwista“. Treścią jej są przygody młodego małżonka, który w dwie godziny po ślubie powołanym zostaje przez pomyłkę na manewry do Bochni, co go oczywiście pozbawia niespodziewanie miodowych miesięcy. Równoległe z tym głównym węzłem komycznym rozwijają się pełne humoru dzieje sercowe innych bohaterów farsy, i to na tle świetnie odmalowanego życia wojskowego. Sztuka posiada humor i wiele zabawne sytuacje, które doprowadzały licznych widzów do gwałtownych wybuchów śmiechu. Powodzenie „Wesołego rezerwisty“ jest zapewnione.

Sztuka posiada wiele wybornych typów. Odegrano ją,—trzeba to podnieść—starannie. Bohaterem wieczoru był oczywiście p. Poleński, który jako feldfelbel grzmiał tylko niemieckimi przekleństwami i ruszał groźnie wąsami. Również p. Koryciński w roli podoficera zyskał burzę oklasków. Artysta ten posiada niezwykle korzystny dla ról komicznych akcent głosowy. Wyróżniły się nadto pp.: Zielińska, Wieniawa, Sieniawska, Kalinowski, Konarski i Limen. Również świeżo zaangażowany p. Modzelewski pozyskał sobie pierwszą występem sympatię publiczności. Wogóle podnieść należy, że artyści coraz więcej nad sobą pracują i jeżeli tylko nie puszczają się na własne pomysły (w rodzaju płytkich, niedowcipnych kupletów i t. p.), wypełniają swe role poprawnie. Przykładem tego postępu jest np. wczorajsza gra pani Wieniawy, która swój ostry głos potrafiła ujarzmić i odegrała rolę wędrowniej śpiewaczki bez zarzutu.

— **„DWOJACZKI“ u KUR.** O dość zajmującym bądź co bądź zjawisku przyrodniczym donosi nam jedna z naszych czytelniczek. Oto nabyła ona na rynku dwa niezwykłej wielkości kurze jaja, każde przeszło 100kg. wagi—w których po rozbiciu okazały się 2 zółtka, a więc z każdego z nich powinno się wyłęgnąć dwoje kurcząt czyli powinny być „dwojaczki“. Ciekawszemu jednak byłoby przeprowadzenie takiego eksperymentu i podłożenie takiego jaja pod kurę i przekonanie się, czy rzeczywiście może się z takiego jaja—oczywiście przy najbardziej sprzyjających warunkach—wyłęgnąć dwoje kurcząt?

REPERTUAR

TEATRU LWOWSKIEGO w KRAKOWIE.

W poniedziałek po raz 11-ty „Czar walc“

We wtorek po raz ostatni w tym sezonie „Bal maskowy“ opera w 5 akt. Verdiego. Ostatni i pożegnalny występ p. Tadeusza Łowczyńskiego.

We środę po raz 12-ty „Czar walc“.

We czwartek po raz 1-szy w tym sezonie „Piękna Helena“, operetka komiczna w 3 akt. Jakóba Offenbacha, gościnny występ Tadeusza Pola w roli Kalchasa.

W piątek „Wesoła wdówka“ operetka w 3 akt. Fr. Lehara z panią Miłowską.

W sobotę po raz 2-gi „Trubadur“, opera w 5 aktach Józ. Verdiego. Gościnny występ Czesława Muszyńskiego.

W niedzielę przedstawienie popołudniowe na dochód członków orkiestry teatru lwowskiego „Halka“, opera w 4 akt. Stanisława Moniuszki.

W niedzielę o godz. 7-30 wieczór po raz 13-ty „Czar walc“

W poniedziałek benefis Andrzeja Lelewicza po raz 1-szy (wznowienie) „Dzwony w Corneville“, opera w 4 akt. Planquetta.

— **ODZNACZENIA I MIANOWANIA.** Cesarz nadał zwyczajnemu profesorowi politechniki we Lwowie, Juljuszowi Bykowakemu, z okazji przeniesienia go w stały stan spoczynku, tytuł radcy dworu.

Minister robot publ. przyznał profesorom państw. szkół przemysłowych: Tadeuszowi

Wisniowieckiemu, Tadeuszowi Rybkowskiemu, Jastynowi Głowackiemu i Kazimierzowi Bronikowskiemu we Lwowie, Alojzemu Bunschowi i dr. Antoniemu Karbowskiemu w Krakowie — VII klasę rangi, prof. Piotrowi Harasimowiczowi we Lwowie, Alfredowi Daunowi w Krakowie, Józefowi Lasce i Janowi Nalborczykowi w Zakopanem i Gustawowi Fingerowi w Kołomyi — VIII klasę rangi.

— **DZIECIŁOBYSTWO.** Onegdaj we Lwowie odstawiono Zuzannę Powroźnikową do więzienia sądu karnego. Nieszczęśliwa ta istota, która bezwątpienia dokonała mordu na własnym dziecku w stanie rostroju umysłowego, już przedtem dwukrotnie usiłowała Helusie pozbawić życia. Było to w trzy tygodnie po wyjściu ze szpitala, w marcu br. Wziawszy dziecko do szopy stojącej na dziedzińcu, obok mieszkania, usiłowała poderznąć jej nożem gardło. Spostrzegł to jednak najstarszy syn i zapobiegł temu straszному zamianowi. W kilka dni później nalala Powroźnikowa do balii wody i śpiącą Helcię chciała w niej utopić. Drugi zamiar również wczas udaremniono. Po tych dwóch morderczych zamiarach, mąż Powroźnikowej chciał ją oddać napowrót do szpitala, odmówiono jednak przyjęcia kobiety.

— **PRZESŁADOWANIE DRZYMAŁY.** Biednemu Drzymale zabrano kuchenkę. Ale nie ma tem koniec. Wezwano Drzymalę, żeby usnął się z wozem w przeciągu 3 dni, gdyż w przeciwnym razie zostanie wydalonym. Takie postępowanie władz z Drzymalą wywołało ogromne oburzenie nawet pośród Niemców tamtejszych. Drzymalę zajęła się już „Straż“, a w jej imieniu mecenas Drwęski wdrożył postępowanie sądowe przeciwko komisarzowi obwodowemu, jak również poczynił odpowiednie kroki przeciw usunięciu Drzymale. Sprawa przeprowadzona zostanie w danym razie przez wszystkie instancje.

— **PAULINI NA JASNEJ GORZE.** Jak donoszą pisma warszawskie, długoletnie starania generała zakonu Paulinów, a zarazem przeora jasnogórskiego, o. Euzebjusza Rejmana, w sprawie powiększenia liczby zakonników zgromadzenia oo. Paulinów w klasztorze częstochowskim, których liczbę od czasu zniesienia zakonów, ograniczono do 24-ch — rozstrzygnięte zostały pomyślnie. Władze rosyjskie zezwoliły na powiększenie zgromadzenia zakonnego do 50-u zakonników. Obecnie rozpoczęło się już przyjmowanie nowych zakonników do klasztoru jasnogórskiego.

— **PODRÓŻ TOŁSTOJA?** Pisma petersburskie donoszą, że Lew Tołstoj zamierza w bieżącym miesiącu przyjechać do jednego z miejsc kąpielowych Austrii. Sędziwy pisarz przebył ubiegłej zimy dwie ciężkie choroby i czuje się po nich bardzo osłabionym. Ta okoliczność jednak, że czuje się na siłach odbyć dłuższą podróż, pozwala wnioskować o znacznym już polepszeniu się jego zdrowia. Od szeregu lat Tołstoj nie opuszczał już swej ulubionej Jasnej-Polany.

— **GRÓB PRZEDHISTORYCZNY.** Przed kilku dniami pod Jeziorną — jak donoszą pisma warszawskie — znaleziono grób przedhistoryczny z kilkunastu urnami. Robotnicy, którzy grób odkopali, zniszczyli większą część urn, kilka jednak zdołał uratować właściciel gruntu p. Władysław Sieradzki. Na miejsce udali się pp. A. Kraushar i Erazm Majewski, prezes i wiceprezes Tow. opieki nad zabytkami przeszłości w celu zbadania kurhanu. P. Sieradzki pokazał przybyłym trzy urny, kośćmi napelnione. P. Erazm Majewski objaśnił zebranych, że grób pochodzi z epoki kamiennej, liczy około 2,000 lat i należy do rodzaju t. zw. „grobowców krzykowych“, układanych z glazów, które dość często spotykać się daje w poręczach Wisły, Odry i Warty, gdzie ludy lechickie ziemie te zamieszkujące, paliły ciała nieboszczyków i popioły ich składali w urnach glinianych.

Urnę, u nas dobywaną, prawie nie różni się od urn, dobywanych z ziemi z analogicznego okresu w Europie zachodniej — odznaczają się symetrycznością, dużym poczuciem piękna i oryginalnością kształtów.

Urnę złożoną będą w zbiorach Tow. opieki nad zabytkami przeszłości w Warszawie.

— **TAJNY RADCA PRASZEK.** Dzienniki wiedeńskie donoszą, że dnia 18 sierpnia czeski minister-rodak Praszek otrzymał godność tajnego radcy. Mówiono dotąd, że ta godność ominie p. Praszkę, a to z uwagi na jego sytuację społeczną. Trudno wieśniaka — opowiadano — robić tajnym radcą. Widocznie jednak uznano, że każdy, kto może być ministrem, może zostać tajnym radcą. Słuszny to pogląd dowodzący, że zwolna, zwolna demokratyzacja zaczyna przenikać nawet do Austrii, skoro właściciel zagrody wiejskiej, gospodarz i ekskapral w pułku nr. 31, Karol Praszek, za trzy tygodnie będzie mógł przywdziać ciemny, suto złotem zahastowany frak tajnego radcy.

Każdy tajny radca ma prawo do tytułu eks-celencji, podczas gdy minister tylko w czasie czynnej służbie tego tytułu używa.

Przetłuszczone mydła higieniczne toaletowe M. MALINOWSKIEGO

Ogórkowe,
Orchidée,
Violette,
Tréfle i t. p.

Do nabycia w renomowanych składach.

Telegramy.

SIENKIEWICZ do CZECHÓW.

PRAGA. — Dzienniki ogłaszały odpowiedź Henryka Sienkiewicza na pozdrowienie, przesłane mu podczas pobytu wycieczki polskiej w Pradze. Brzmi ona:

„Serdecznie dziękuję za przesłane czesko-polskie pozdrowienia i hołd, złożony mej ojczyźnie. Niech to zbratanie będzie siębą zgody, wolności i siły. Niech żyją Czechy i Czesi!”

NOWY SEJM w FINLANDJI.

PETERSBURG. — Do „Nowego wremia“ donoszą z Helsingsforsu, iż zaczął się tam zjazd posłów przed otwarciem sejmu. Nowy skład posłów jest powtórzeniem dawnego układu w rozwiązany sejmie. Zaczęły się partyjne obrachunki, lecz wszyscy są zjednoczeni dążnością do stawienia odporu uchwałom Dumy o przedstawieniu referatów w sprawach fińskich za pośrednictwem rady ministrów. Na wiecach i zebraniach publicznych wygłaszane są mowy dowodzące, że nowy porządek rzeczy pogwałca prawa zasadnicze w Finlandji. Przyjęto uchwałę, ażeby sejm walczył przeciw urzeczywistnieniu tego porządku prawnego, oraz przeciw uchwale pozyeji wydatków na potrzeby wojskowe. Szwedomani i młodofinowie popierają kandydaturę Swinhuda, który w odpowiedzi na mowę tronową skrócił tytuły carskie, co wywołało oburzenie w Kołach nacjonalistów rosyjskich.

KONTRREWOLUCJA w TURCJI

KONSTANTYNOPOL. Doniesienie konsularne z daty wczorajszej donosi, że w Adryanopolu przyszło wczoraj do rewolucji. Dwa pułki piechoty odmówiły posłuszeństwa komitetowi młodoturckiemu i według obiegującej wersji pod przewodnictwem Hoddy prawdopodobnie zamierzają maszerować do Konstantynopola. Sklepy są zamknięte. Panuje wielka panika. Obcy chronią się do konsulatu francuskiego. Położenie ma być bardzo niebezpieczne.

KONSTANTYNOPOL. Pociąg, który miał tu przybyć wczoraj popołudniu o godz. 2 nie przyszedł. Gdy jednakże pociąg ten nadszedł po 5 godzinnej opóźnieniu, sądzą, że położenie w Adryanopolu się poprawiło.

KONSTANTYNOPOL. Dzienniki tureckie notują wiadomości o demonstracjach jakie onegdaj miały miejsce przeciw ministrowi marynarki i pierwszemu sekretarzowi sultana Taszynowi.

KONSTANTYNOPOL. Prasa turecka nie omawia jeszcze „hatti humajum“ dla braku czasu, tylko dziennik „Hakikat“ poświęca mu kilka wierszy.

Według doniesień dzienników „hatti humajum“ zostało odczytane na rampie Porty wobec ministrów i dygnitarzy, poczem wielki wezyr objaśnił zebranym tłumom znaczenie „hatti humajum“ i zapytał, czy ma wyrazić sultanowi uznanie i podziękowanie z powodu tego dokumentu. Wśród aklamacji na cześć sultana polecono wezyrowi, aby wyraził sultanowi podziękowanie.

USTAWY ZASADNICZE w TURCJI.

KONSTANTYNOPOL. Dnia 2 bm. koło północy ogłoszono wszędzie hatti humajum o państwowych ustawach zasadniczych. Hattı humajum składa się z 15 artykułów, które przedewszystkiem wyjaśniają dla czego swego czasu konstytucja została zawieszona i zapowiada, że w przyszłości konstytucja nie będzie zawieszona. Wszystkim obywatelom państwa przysługuje osobista wolność, nikt nie może bez podstawy prawnej być pociągany do śledztwa lub też skazanym na więzienie, ustanowienie nadzwyczajnych sądów jest niedopuszczalnym i nikt nie może być powołany przed władzę niekompetentną; wszystkim poddanym przysługuje swoboda osiedlania się; prasa nie jest obowiązana do przedkładania wydawnictw władzy do kontroli przed ich wydrukowaniem; listy adresowane do dzienników nie mogą być rewidowane; nauka jest wolna; urzędnicy nie są obowiązani słuchać rozkazów sprzeciwiających się ustawom i mogą dymisjonować, jeżeli sobie tego życzą; propozycje wielkiego wezyra podlegają sankcji sultana; każdy urzędnik otrzymuje pisemne lub ustne rozkazy wyłącznie tylko od swego przełożonego i budżet obejmujący dochody i wydatki ma być z początkiem każdego roku ogłoszonym; po przeprowadzeniu rewizji obecnych ustaw, organizacji wilajetowych władz i ministerstw będą dotyczące projekty ustaw o zmianę przedłożone Izbie deputowanych. Rozporządzenie sultana kończy zwrotem: „Zyczeniem naszym jest, aby utworzenie nowej rady ministerjalnej było przedłożone naszej sankcji i aby usiłowanie tej rady ministerjalnej było skierowane ku przeprowadzeniu tego rozporządzenia.

PO ZAJSCIACH w VIGNEUX.

PARYŻ. Według urzędowego sprawozdania, że zranionych 69 oficerów i żołnierzy w Villeneuve 40 musiało być przewiezionych do szpitala wojskowego.

PARYŻ. Jak słyhać, na onegdajszej konferencji ministerjalnej obradowano nad kwestję rozwiązania ogólnego związku robotniczego. Kilku ministrów wskazało, że związek odpowiada wymogom ustawowym, chociaż czynność jego jest przeciwną ustawie; nie można będzie więc zapobiedz, by na podstawie istniejących statutow atworzył się nowy związek.

PARYŻ. Jak słyhać, związek robotniczy przez całą noc był otoczony żołnierzami policyjnymi. Dokonano dalszych aresztowań.

PARYŻ. Planowany tu 24-godzinny strajk ma się rozpocząć dziś.

PARYŻ. Zecerzy dziennikarscy postanowili zastrejkwad.

PARYŻ. Stosownie do uchwały związku zecerów dziennikarskich zecerzy pewnej drukarni, w której drukuje się kilka dzienników wstrzymali pracę. Dotąd wiadomo czy robotnicy elektrowni dzisiaj lub jutro będą świętowali.

Wydawca i redaktor odpowiedzialny dr. Antoni Beaupre. Drukarnia „Głosu Narodu“ w Krakowie pod zarządem Stanisława Tomaszewskiego.

Grzebień, grzebyki, szpilki, szczotki,
szczoteczki do włosów sukni i zębów
Perfumy, wody toaletowe do ust i pielęgnowania włosów Mydła, lusterka i t. d.
poleca po możliwie niskich cenach

C. Szczurkowski
KRAKOW, Grodzka 2.

Brzoskwinie czeskie

ślawne na cały świat, rozsyła w 5 kil. koszykach po K. 4 J. Jindrich Melnik (Czechy), 776 10

Orzechy włoskie

zielone zdadne na nalewkę około 300 kilo razem lub częściowo ma do zbycia: Zarząd dóbr Grodkowice poczta Brzezine.

Tanio do nabycia

meble używane jakoto: łóżko blaszane z materacem, szafa na suknie, umywalnia, 2 naktastle, stół okrągły duży, kanapka i 2 foteliki przy ni. św. Filipa i 14, l. p. drzwi obok schodów. Oglądać można między godz. 11-tą rano a 3-cią popoł. 700 0

Uczeń IV. kl. gimn.

17-letni poszukuje jakiegokolwiek zajęcia na czas wakacji za najskromniejszym choćby wynagrodzeniem. Bliższa wiadomość w Redak. „Głosu Narodu“. 797 0

Morele

najlepszy gatunek do jedzenia i smażenia, codzieennie świeżo rwane ko. szyszek poczt. 4½ kg. netto K. kkid Jabłka, gruszek i śliwek K. 3 z2-9a szyszek poczt. L. Altnen Zaleszczy-010

Stałych agentów.

miejscowych, władających językiem niemieckim poszukuje się do sprzedaży losów w Austrii dozwolonych. Posady mogą być także stałe. Zgłoszenia pod „Merkur“ Brinn, Neugasse 20. 777 20

Pot i odparzanie ciała

oraz nieprzyjemna woń z nóg i pach ciała usuwa

cena 1 K Eksikans cena 1 K higieniczny proszek Laboratorium St. Górskiego w Warszawie.

Główny skład w droguerji J. Hanaka Mag. Farm. Kraków, ul. Szewska 5.

Węgierska Salami

dobrze sucha kilo po 3 K. 40 hal. posyła za zaliczką Netusil Vineza Koszyce Węgry. 812.

Do tablic szkolnych

lakier czarny matowy, wyrobu Fr. Haasa w Ostrawie mor. i innych fabryk oraz największy skład gąbek i kredy. Polecamy także

Olej (Stanboel)

który zapobiega unoszeniu się kurzu. Cena Kor. 4 za 5 kg. brutto opłatnie, oraz do tego samego celu

Hydrolin

mający nadto tę własność iż nie płami ubrań i wodę rozpuścić go można. Do nabycia u

Reim i S-ki, Kraków Rynek linia A-B.

WINOGRONA

DESEROWE i KURACYJNE najszlachetniejszy gatunek, codziennie świeżo rwane, franko 5 kg. koszyk K. 3.50; L. Altnen Verseck 11 Węgry. 818

Zakład artystyczno kamieniarski i budowl Józefa KULESZY naprzeciw omentarza w Krakowie posiada wielki wybór gotowych pomników piaskowca, granitu i marmuru. Podejmuje się wykonania grobów w miejscu i na prowincji. Telefon 759

Zakopane.

Pensjonat

„Fortunka“

prowadzony będzie nadal pod osobistym kierunkiem

Keleny Egerowej.

Rządowo uprawniona

Fabryka wód mineral. sztucznych i specjaln. leczniczych

pod firmą

R. RZĄDZ I CHMURSKI

w Krakowie, ulica św. Gertrudy, L. 4. wyrabia pod kontrolą komisji Przemysłowej Tow. Lekarskiego Krak., polecone przez toż Towarzystwo (3200

WODY MINERALNE SZTUCZNE

odpowiadające składem chemicznym wodom: Billiskiej, Geshublerskiej, Selterskiej, Vichy, Nomburg, Kissigen, tudzież specjalne lecznicze jak: litowa, bromowa, jodowa, żelazista, kwaśna oraz inne wody mineralne z przepisu prof. Jaworskiego. Sprzedaż częściowa w aptekach i drogueryach cenniki na żądanie darmo.

Wysprzedaż

R. DITMAR, Kraków Rynek 13,

rozpoczął ogólną wysprzedaż

Lamp, Szkła i Porcelany

z powodu zmiany lokalu

do własnego domu Rynek I. 22, naprzeciw odwachu.

Baczność!

BYT zapewniony ma każdy **Koron 18 do 25 tygodniowo** bez względu na płeć, wiek lub na oddalenie. — Bliższych informacji udziela: „BYT“. Przedsiębiorstwo fabryczne wyrobów trykotowych we Lwowie, ul. Krasickich I. 14. 496.

Uznany obecnie, najlepiej doświadczonym proszkiem trawienia, który przez zapamiętanych internistów i kierowników szpitali z najlepszym skutkiem został wypróbowany i oceniony, jest wielce wychwalany

DIGESTOL GLÜCK

Okazał on się jako skuteczny i przyjemny środek ułatwiający trawienie i regulujący stolec. Ten wysmienity środek zalecany bywa przez sławnych lekarzy i jest do nabycia w każdej aptece i droguerji za 2 K. pudełko. Wysyłka pocztowa: R. Gluck, apteka, Budapest, VI. Hungaria—korut 93. Główny skład w aptece dra Jul. Hausmana, Kraków, Rynek, Linia A.B.

Prawnie
ochroniony.

„Hygienicus“

Prawnie
ochroniony.

pastę do żelaza do prasowania

senzacyjny wynalazek który nadaje materjom **wygląd nowości**. — Niezbędny do bielizny stołowej, pościeli i bielizny toaletowej, miękkich (nie krochmalnych) koszul, bluzek, wypraw ślubnych, białych jakoteż kolorowych sukien lnianych i bawełnianych, witrażów, portjer, koronek, zasłon i t. p.

„HYGIENICUS“

czyni bieliznę mięką i nadzwyczajnie elastyczną jak aksamit; materjom bawełnianym użycza pięknego wyglądu holenderskiego lnu. Zawsze jednakowo wielka skuteczność na wszelkie tkaniny, zarówno ze lnu bawełny, wełny jak i jedwabiu.

Działa desinfekcyjnie. Do nabycia we wszystkich drogueryach i t. p. handl.

L. Chiozza & Comp. Cervianngo (Pobrzeże).

Małżeństwo!

Pragnę wyjść za mąż za poważniejszego człowieka, który może być także kupcem lub przemysłowcem. Jestem chrześcijanką lat 25, sierotą po właścicielu młyn, posiadam 90000 kor. majątku. Poważne w jęz. niemieckim pisane zgłoszenia z całkowitym adresem pod „Carmen“ postłg. Bad Buzias.

Agenci

którzy obejmą sprzedaż na raty miesięczne pewnego łatwo sprzedajnego artykułu kobiecego mogą zdobyć bardzo dobry zarobek. Reflektanci chcą się zgłosić pod L. W. 486 do Administracji dziennika.

Kupię wózek

konia, uprząż, sanki. Wiadomość Pradnik czerwoną I. 104, ostatni dom na lewo przy szosie.

OGŁOSZENIE.

Wina do mszy św. dostać można u Ks. Piotra Krawicza w Hanczowcach p. loco Szepes megye Węgry.

Stołowe wino od 50 h, 60 h, 70 h, 80 h, i 1 K. liter.

Tokaj semorodny od 1 K. K 30 h, 1 K. 60 h, 2 K. i 3 K. liter.

Tokaj słodki „Assu“ od 5 K. K, 7 K. liter.

7.500 Koszul damskich

kupiłem na pewnej licytacji konkursowej, które są uszyte z najlepszego szyciu ze szwajcarskimi hałami i ażurami. Sprzedaje z powodu braku miejsca po 1 kor 85 hal. za sztukę za pobraniem. Dalej 3.500 tuzinów

z krepy lnianej

raczników, z najlepszego jaki może być gatunku 5½ cm. szerokości 110 cm. długości 9 K. 60 hal. za tuzin. **Emanuel Rotholz Wiedeń VII Neustiftgasse 77.** Zgłoszenia przyjmuje się najpóźniej do środy. (320)

PRAKTYKANT

z ukończoną II-gą kl. gimn. dobrej konduity znajdzie umieszczenie w handlu papieru Juliana Kurkiewicza Kraków, Mały Rynek.

JEDYNA w Krakowie
FABRYKA PASÓW maszynowych

Ignacego Wurma

w Krakowie ul. Kanonicza I. 18.

Zarząd pnieki Ant. Krain- skiego w Jezierzanaach ad Borszczów wysyła 5-kilowych blaszankach, wszystko opłatnie, prawdziwy miód lipcowy w cenie 6 kor 50 hal., a wyborny miód lipowy w cenie 7 kor. Wysyła również miody pitne, wyszczególnione na kilku wystawach, a to stołowy kasztelański, królewski i miody pitne owocowe jak Borówczak, Maliniak, Dereniak, Wiśniak, Winogroniak, Oziński i t. d. w 5-ciokilowych blaszankach, wszystko opłatnie, w cenach od 6 kor. 40 hal. do 6 k. 70. h enuiki na żądanie franko. 180

Przewodnik

dla Organistów

jak organy w dobrym stanie utrzymywać, reparacje i strojenie samemu skutecznie, jest do nabycia w Administr. „Głosu Narodu.“

Cena egz. w oprawie z przesylką kor. 4-50 h.

Misa patoka

kuracyjny i deserowy z własnej pasieki, wysyła w 5 kg. puszkach po 5 kor. opłacone, Ks. Wł. Mi kika proboszcz, Kupezyńce. p. Den ysów

Darmo i opłatnie

wysyłam każdemu mój wielki polski, bogato ilustr. katalog główny z przeszło 3000 rycin. doskonałych instrumentów muzycznych wszelkiego rodzaju. C. i k. dostawca Dworu

Kaass Konrad

wysyła instrumentów muzycznych. Brtn nr. 477

Czechy). Skrzypce szkolne po kor. 4.80, 5.50, 6.—. Do tego smyczek skrzypcowy kor. —.80, 1.—, 1.40. Cytry, Harmonie itd. na składzie. Zadnego ryzyka! Wymiana dozwolona lnb zwrot pieniędzy. (158)

Na cierpienia Raka**żołądka****wątroby**

do przeczyszczenia krwi jest Stropal, przez cesarski urząd patentowy w Berlinie prawnie ochroniony. Objasnienia o nim zawierające 100 urzędowo sprawdzonych podziękowań od duchownych prawników itd. Calkiem darmo od **A. Stroop, Neuenkirchen Nr. 321.** Kreis Wiedenbrück Westf. Traktuje również o puchlinie wszelkiego rodzaju o tworzeniu i dziedziczeniu raka stosunku kamieni żółciowych do raka wreszcie o czyszczeniu krwi.

Rowery

wszystkich systemów sprzedaje, wypożyczam, naprawy uskuteczni.

Kraków, Bracka 5.

St. Leśniakowski mechanik

Biuro Towarz. prawnej ochrony podatników

przeniesione zostało z dniem 1 grudnia b. r. na

ul. Jagiellońską I. 9

naprzeciw Redakcyi Now. Reformy.

PRZYBORY

do podróży i palenia

polca

Bolesław Wierzejski

KRAKÓW, RYNEK GŁÓWNY

LINIA A-B, RÓG ULICY FLORYAŃSKIEJ

Mezcy yzna poszukuje

pokoju z kuchnią

albo pokoju z meblami lub bez, może być z wiktami.—sachego ciepłego, przyrodziny katolickiej, religijnej; na I piętrze lub na parterze; o ile możności niedaleko ulicy Szpitalnej. Zgłoszenia proszę przysyłać pod adresem: pan Juliusz Hampel dla J. P. Kraków ul. św. Jana. I. 14. I piętro oficyny.

Do wynajęcia.

Ul. Swoboda I. 5, (róg Smoleńskiej.)

4 pokoje, kuchnia, łazienka, przedpokój na I p. i na part. Elektryczność, łazienki z piecami gazowymi, pralnia. Frontowe pokoje z widokiem na Błonia i park Jordana. Sklep z pokojem w suterynach. Oglądać najlepiej między 12-tą a 1-szą, Wiadomość: Studencka I. 25 II p.

CHŁOPIEC

potrzebuje do drukarni. Wiadomość u zarządcy drukarni, św. Krzyża 79